

Verksamhetsberättelse 2012

För Söderorts Naturskyddsförening

Styrelsen för Söderorts Naturskyddsförening lämnar följande berättelse för verksamhetsåret 2012.

Kretsens årsmöte hölls den 13 mars 2012 i Medborgarhuset, Medborgarplatsen 4. 19 medlemmar var närvarande. Den avgående styrelsen beviljades ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2011. En ny styrelse valdes liksom revisorer och valberedning. Årsmötet avslutades med en uppskattad bildvisning och föredrag av Jan Pedersen kring hans bok "Vilda djur".

Under 2012 har kretsen förutom de traditionella aktiviteterna med Ekudden, fågel- och natur – exkursionerna, också genomfört en resa till fågellokalerna Hornborgasjön och Tysslingen, samt tillsammans med flera andra föreningar och enskilda anordnat ett heldagsseminarium om Bagarmossenskogen. Tillsammans med Stockholmsföreningen ordnades två skogsvandringar i Nackareservatet, en filmkväll om sällsynta fåglar av och med Ingemar Lind, samt ett föredrag om varg med Henrik Ekman .

Styrelse

Styrelsen har under året bestått av följande personer:

Ordförande	Einar Engström
Vice ordförande	Tomas Bergenfeldt
Sekreterare	Johan Landgren
	Karin Kuttainen
Kassör	Lasse Lidgren
Ledamot	Monica Attebrant
Ledamot	Ulla Arnberg
Ledamot	Michael Eriksson
Suppleant	Erik Stigell

Styrelsen har under året haft 7 protokollförda sammanträden och två möten tillsammans med Stockholmskretsen.

Övriga funktionärer

Revisorer	Kerstin Tyllström
	Eva MacArthur
Revisorssuppleanter	Thord Håkansson
	Ann-Marie Edberg
Valberedare	Maria Bergström
	Birgitta Råstander

Arbetsgrupper

Ängsgruppen: Kontaktpersoner: Thord Håkansson, Lasse Lidgren.

Ängs-/Ekuddengruppen har under året fortsatt arbetet med ängshävd för att hålla markerna vid Ekudden i Flatens Naturreservat öppet och tillgängligt. Aktiviteter har varit en vårfagning 22 april, florainventering 27 maj, slåtter 12 augusti samt höststädning 11 november. Dessutom har vi haft föredrag och exkursion om Ekuddens historia med Emmelie Golabiewski 24 respektive 28 oktober. Utöver programpunkterna har vi den 26 september träffat en representant för Jacksons Trädvård som berättade om hur de skötte trädgallringen i området. Monica, Einar, Lasse samt Sandra från Stockholmskretsen deltog.

Grönområdesgruppen: Kontaktperson: Monica Attebrant.

Vi samarbetar med Stockholmskretsen. Från Söderorts styrelse har Monica, Einar och Lasse deltagit i gruppens möten.

Gruppen arbetar för att så långt som möjligt bevara Stockholms gröna områden när det byggs nya bostäder och trafikleder, genom att analysera och för beslutsfattarna lyfta fram skyddsvärda kvaliteter och peka på konsekvenserna av exploatering.

Vi inventerar exploateringshotade områden och hjälper till att skapa lokala opinioner.

Gruppen ska särskilt arbeta för att bevara Stockholms vatten och stränder samt Stockholms gröna kilar liksom spridningszonerna mellan kilarna.

Gruppen arbetar även för att få beslut om fler naturreservat, främst. Årstaskogen-Årsta holmar, Älvsjöskogen, Rågsveds friområde, Kyrkhamn-Lövsta, Fagersjöskogen, Norra och Södra Djurgården, Majroskogen och Solbergaskogen.

Exkursionsinriktad skogsgrupp: Kontaktperson: Monica Attebrant

Gruppen arbetar operativt med inventeringar och dokumentation för att informera staden om skyddsvärda skogsområden.

Klimatgruppen:

Michael Eriksson är Söderorts kontaktperson i klimatgruppen som samlar intresserade från hela länet.

Handla miljövänligtgruppen: Kontaktperson: Birgitta Råstander.

Vi samarbetar med Stockholmskretsen.

Medlemsutveckling

Under 2012 var antalet medlemmar 4507 varav 2748 fullbetalande, 1758 familjemedlemmar och 1 hedersmedlem. Detta är en ökning från 2011 med 197 medlemmar.

Organisation

Styrelsen har bestått av nio ledamöter varav en suppleant.

Söderort och Stockholmskretsens styrelser har träffats två gånger under året för att diskutera gemensamma aktiviteter. Kretsarna har gemensamt producerat två st. programblad under året. Dessutom har föreningarna samarbetat vid enskilda

programpunkter, se vidare under programpunkterna. Samarbetet mellan kretsarna har varit trevligt och givande.

Kurser och konferenser i Naturskyddsföreningens regi

31 mars Länsstämma: Einar, Monica, Lasse, Johan och Michael deltog.

17 april: Monica deltog i ett rovdjursseminarium.

15-17 juni Rikskonferensen: Monica och Johan deltog.

19-21 november Kurs i skogsinventering: Einar deltog.

22-23 november Riks höstkonferens: Monica och Einar deltog.

6 december Rikskonferens om Jorden vi äter: Einar och Lasse deltog.

Remisser, yttranden, insändare, pressmeddelanden mm

Fältrapport med inventering av Hemfosaskogen, tillsammans med Stockholmskretsen.

Yttrande om Sambandet Bagarmossen-Skarpnäck, tillsammans med Stockholmskretsen.

Remissvar på Den Gröna Promenadstaden, tillsammans med Stockholmskretsen.

Yttrande från Naturskyddsföreningen i Stockholms län, Stockholms Naturskyddsförening, Naturskyddsföreningen i Nacka, Söderorts Naturskyddsförening och Värmdö Naturskyddsförening angående förslag till detaljplan för Slussen.

Samrådsyttrande om Årstaparken, tillsammans med Stockholmskretsen och Naturskyddsföreningen i Stockholms län.

Skydd av naturområden, reservat mm

Föreningen bevakar skydd och skötsel av Nackareservatet och Flatens naturreservat.

Kretsen fortsätter arbeta för att Årstaskogen och Årsta holmar, Älvsjöskogen, Majroskogen mfl. ska bli naturreservat.

Kretsen arbetar aktivt för att bevara skogen/gröna kilen mellan Bagarmossen och Skarpnäck.

Kretsen arbetar även aktivt för att bevara skyddsvärda områden i Rågsveds Friområde från exploatering.

Övrig verksamhet

16 januari möte om naturreservat i Årstaskogen och Årsta Holmar hos borgarråden Regina Kevius och Joakim Larsson: deltog gjorde Mårten Wallberg, Ronny Fors, Anna Nilsson, Monica Attebrant. Föreningens representanter hade också berättat om Skogsgruppens arbete om hotade skogar och om den rapport gruppen skrivit.

Länsförbundets fortbildning om hållbar stadsutveckling i ABC-området: föreläsning om planprocessen **21 januari**. Tomas och Monica deltog.

Naturskyddsföreningen
Söderort

Kommunens informationsmöte den **30 januari** i form av 'open space' om bygg- och vägplaner för Bagarmossen och Skarpnäck: Birgitta och Monica deltog.

Två kretsmöten med styrelserna för Söderort och Stockholm hölls **20 mars** och **2 oktober**.

Kretskonferens den **11 februari**: Monica deltog. Mötet var ett erfarenhetsutbyte samt information från länsstyrelsen om förändringarna i strandskyddet 2014.

Naturskyddsföreningen uppmanades att undersöka vilka områden som behöver utökat skydd.

Einar och Lasse närvarade vid Farsta Strands Naturvärns årsmöte **28 mars**. Einar hjälpte till att ta fram en överklagan mot den detaljplan kommunen har antagit för byggnation i Farsta Strand.

Rovdjurens ekologiska roll **17 april**: Monica var på en föreläsning. Ämnen som berördes var bl.a. hur rovdjur påverkar hela ekosystems balans och vikten av att ha just balans. Jakten av älg, vargar i förhållande till jägare. Hur mark och skog ska skötas för att minska förstörelsen från älgar.

Klädbyttardagen **21 april**: Johan deltog som volontär på en av de 60-tal platser i landet där Naturskyddsföreningen anordnade klädbyttardag. Runt 200 personer dök upp som ville byta kläder med varandra.

Lilla Sicklas Vänner: Erik har fortlöpande under året berättat om föreningens aktiviteter.

Handla Miljövänligtgruppen (i samarbete med Stockholmskretsen) hade möte den **29 augusti**.

Solbergaskogens Dag **2 september**: Lasse deltog tillsammans med Helge Torstensen, Anders Tranberg och Sandra Olofsson från Stockholmskretsen jämte ett antal andra föreningar och frivilliga. Olika aktiviteter, rundvandring och politikerutfrågning anordnades.

Loppis i Aspudden **10 september**: På inbjudan av arrangörerna fick kretsen samla in pengar till Riksföreningens kampanjer. Einar, Lasse och Michael deltog. Resultatet blev drygt 3000 kr.

Einar deltog i Nätverksträff om stadsplanering och förtätning i förstaden **19 november**. Mötet hölls på Biocafé Tellus i Midsommarkransen.

Ulla, Einar och Monica deltog i ljusmanifestation för bevarande av naturvärden på Årstafältet under **allhelgonahelgen**.

Tillsammans med Stockholmskretsen och bidrag från Riks finansierar Söderort en projektanställning "För grönare stadsbyggnad". Ronny Fors har en halvtidsanställning under hösten för att arbeta med detta.

Den tänkta vägen mellan Bagarmossen och Skarpnäck: Representanter från kretsen har deltagit i möten och i studiepromenad, till exempel för att organisera kampanjen "Leve Bagisskogen". Söderortskretsen och Stockholmskretsen stod för lokalhyran vid ett informations- och arbetsmöte för allmänheten.

Rågsveds friområde: Kretsen är engagerad i frågan om eventuell exploatering, bland annat med pengar för att finansiera en alternativ utredning om framför allt de sociala värdena (professor Erik Skärbäck).

Miljöpolicy för kretsens arrangemang – ett arbete tillsammans med stockholmskretsen. Tomas och Monica har arbetat med detta. Policyn antogs på styrelsemötet den **19 februari**.

Ekonomi

Kretsen hade den 31 december 2012 en behållning på 129 372 kr och har under året fått ett underskott på 10 262 kr. Se bokslutet.

Programverksamhet

Stockholms Natur, som är Söderorts- och Stockholmskretsarnas gemensamma programtidning, kom ut med två nummer under 2012. Programmet distribuerades som bilaga i *Sveriges Natur*.

Insektsföredrag med foton av John Hallmén 18 januari. Ca 40 personer lyssnade på John Hallmén. Kvällen uppskattades både för sina intressanta bilder och förameratekniken.

Årsmöte med bildvisning om vilda djur 13 mars. 19 deltagare. Jan Petersen visade bilder och berättade om djuren som lever i både extremt fuktiga som torra områden i Afrika och Asien.

Vandring för skogstokiga 25 mars. Samarrangemang med Stockholmskretsen.

Resa till Hornborgasjön och Tysslingen 30 mars – 1 april. 28 deltagare. Utflykten var i samarbete med Sigtunakretsen. I gryningen kl 7 på morgonen såg vi tranorna komma inflygande i tusental. Otroligt vackert och storslaget. Förutom tranorna såg vi många andra fågelarter. På kvällen blev det en god middag på en mysig restaurang. På hemfärden åkte vi till Varnhems kloster och fick en guidning och sedan till Tysslingen och studerade ett stort antal sångsvanor.

Grodsafari 19 april. Ca 25 deltagare som kom för att se grodor. Det var rätt kyligt, och någon grodlek märktes inte, men några grodor observerades i dammen nära guiden Roland Berndts tomt och i kärret i Älvsjöskogen. Åtminstone alla barn som var med fick sig en ordentlig titt på grodorna. Varken i Långsjön eller i dammen eller diket intill syntes någon groda till. De verkade vara sena detta år med att vandra mot sjön som de brukar. I stort sett alla deltagare verkade nöjda ändå.

Fagning på Ekudden 22 april. 7 personer som krattade eklöv från kl 10 på förmiddagen till kl 14 på eftermiddagen. En bra bit av området mellan stängslen frilades från fjolårslöv. Det

var uppehåll under större delen av tiden inklusive lunchrasten men regn kom på slutet och tyngde ned löven ytterligare, så det var ett tungt jobb att flytta dem till komposten.

Årsta holmar den 10 maj. Ett 50-tal personer blev guidade runt holmarna av Mats Gothnier. Bland annat fick man se duvhöksboet och bäverhyddan. Även huvudbyggnaden besöktes.

Fågelmorgon vid Ågestasjön på Gröna kilarnas dag den 13 maj. Ca 20-25 personer deltog och vi såg en hel del fåglar i det vackra majvädret. Guide var Magnus von Krusenstierna.

Florainventering på Ekudden 27 maj. 8 personer inventerade kretsens rutor på Ekudden under Mova Heberts ledning. Vi inventerade 5 av de 6 rutor som vi ursprungligen har följt från 90-talet. Ruta nummer 4 lyckades vi inte lokalisera. Vi hittade det mesta som har funnits hittills under åren från 92, men ingen ny spektakulär art.

Slätter på Ekudden den 12 augusti. Endast 6 personer kom, men dessa jobbade flitigt och slog en hel del av gräset på båda sidor om stigen. Vi hade uppehållsväder under arbetet, sen kom ett ösregn lagom till vi hade slutat för dagen.

Höstfåglar i Sandemar den 22 september. 5 deltagare trotsade det regniga vädret.

Kickoff för klimatgruppen den 29 augusti. Ett samarrangemang med Stockholmskretsen.

Ringmärkning på Landsort 29 september. Denna något regniga och blåsiga höstdag åkte 16 personer tillsammans med Einar till Landsort för att bland annat besöka fågelstationen och se på hur ringmärkningen av fåglar går till.

Vandring Bagarmossen-Skarpnäck via Nacka-reservatet 30 september. Ett samarrangemang med Stockholmskretsen.

Vandring på Sörmlandsleden 6 oktober. Ca 15 deltagare vandrade med Einar i en våt och lerig led från Björkhagen till Alby gård.

Filmkväll "Sällsynta fåglar" av Ingemar Lind 17 oktober. Samarrangemang med Stockholmskretsen. Ett fantastiskt fint föredrag och stor succé vad gäller antal besökare, 117 st! Somliga fick hålla till godo med ståplats vilket orsakade en del kaos. 40 var icke medlemmar och insatser gjordes för att få med dem. Enkät genomfördes om hur besökarna fått information om evenemanget.

Föredrag om Ekuddens ruiner 24 oktober. Våldigt trevligt föredrag som nog inspirerade att följa med på guidningen efterföljande söndag (se nästa rapport). Ett trettiotal besökare, varav flera icke medlemmar och boende i Skarpnäck, vilket tyder på att blänkaren i Mitt i Söderort/Skarpnäck hade effekt. Särskilt kul var det att 88-årige Nils-Hugo Geber som tillbringat många somrar på Ekudden kunde vara med och komplettera Emmelies berättelse.

På upptäcksfärd bland Ekuddens ruiner 28 oktober. Emmelie ledde ca 40 deltagare i en mycket intressant vandring.

Höststädning vid Ekudden 11 november. Ungefär 8 personer deltog. Vi eldade upp fällt sly och skräp från de städade stränderna. Så småningom blev det en grillbar glöd av elden.

Varg i vårt län 13 november. Samarrangemang med Stockholmskretsen. Henrik Ekman höll ett verkligt intressant och skickligt utfört föredrag för 120 deltagare!

Glöggvandring Saltsjöbaden-Björkhagen 9 december. Av 14 anmälda var det 10 som trotsade kylan (minus 16 grader!) och slöt upp vid Slussen för färd med Saltsjöbanan till Erstaviksbadets hållplats. Förutom kylan hade det fallit näsan 70 cm snö! Vi gick på upptrampade stigar längs Erstaviken och vidare mot Björkhagen på plogade vägar, en sträcka om nästan 15 km. Vi fick uppleva en helt magisk soluppgång med halo och tre bisolar som speglade sig i Erstavikens ofrusna vatten. Vi såg några storskrakar, knipor, viggas och ejdrar. Nära Erstaviks gård försåg sig ett 40-tal dovhjortar vid gårdens viltutfodring.

Natursnokarna

Natursnokarna har under året genomfört ett omfattande program med följande programpunkter. Deltagarantalet ligger oftast mellan 20 och 30, nästan lika många vuxna som barn. Landsortsresan är alltid populär och drog med närmare 40 personer varav många övernattade på vandrarhemmet där.

- Fågelholkbygge 18 februari.
- Gålöutflykt 25 mars.
- Vårfåglar i Ågesta 29 april.
- Grottkrypning i Klövberget 13 maj.
- Tyrestas skogssjöar med kanot 1 september.
- Landsorts fågelstation på Öja 6 oktober.
- Täljning och lekäventyr vid Lilla Sickla 13 oktober.
- Öringen leker i Åva 4 november.

Naturskyddsföreningen
Söderort

Söderorts Naturskyddsförening

Einar Engström, ordförande

Tomas Bergenfeldt, vice ordförande

Johan Landgren, sekreterare

Karin Kuttainen, sekreterare

Lasse Lidgren, kassör

Monica Attebrant

Ulla Arnberg

Michael Eriksson